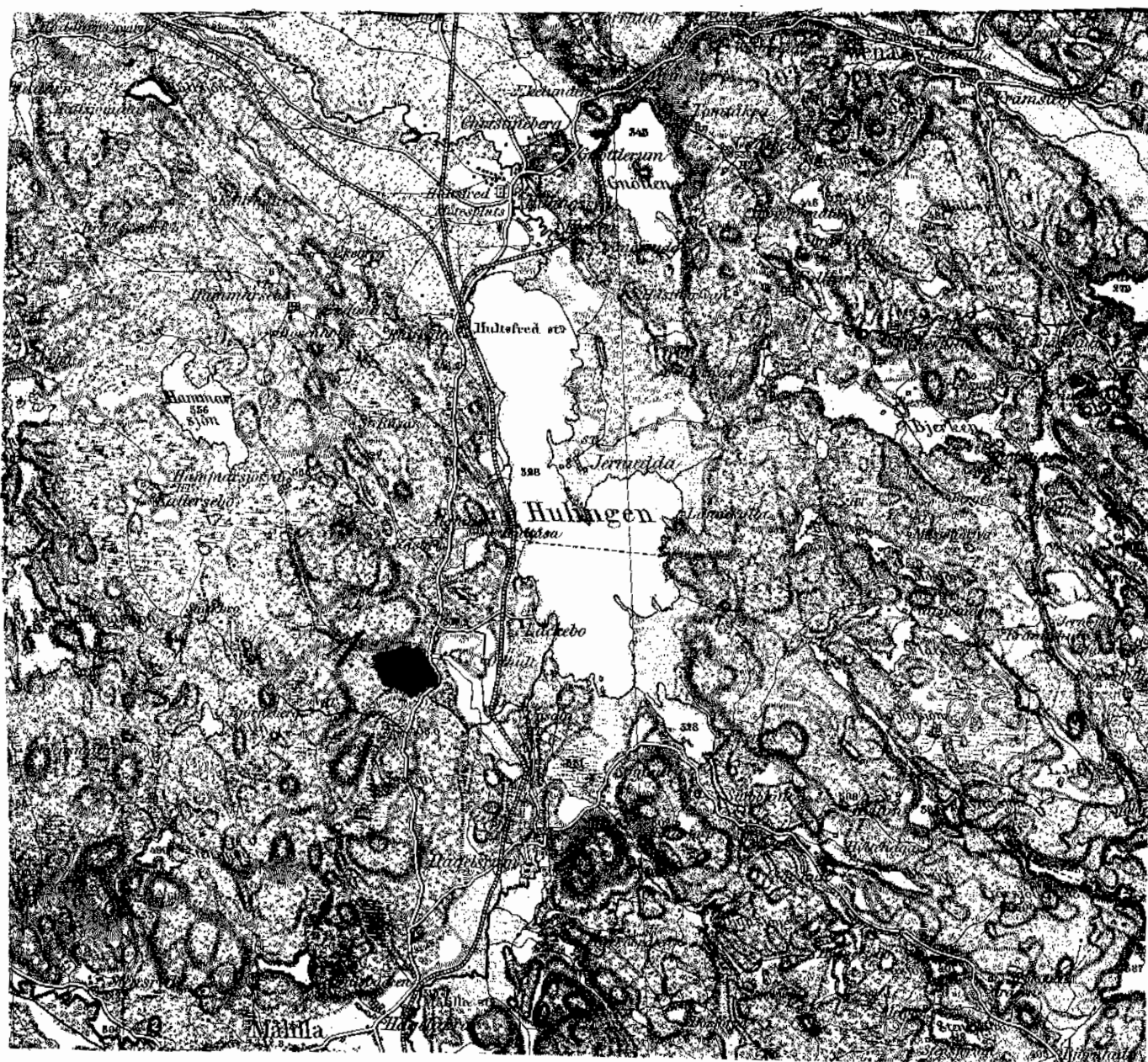

Unit

4

Kalmar den 8 Januari 1894
Daniel Wedberg

På grund af Kongl. Landtbruksstyrelsens
forordnande har underteknad verkeställt undersökning
gar rörande vattenafledning från och odling af Dammarne å
egorna till Odhult i Mälilla socken, Aspelands härad, Kalmar
län under juni månad 1893 och får nu med anledning af de
verkeställda undersökningarna afgifva följande

Betänkande

Vattenafledning

Utloppet från Dammarne utgöres af en mindre bäck, hilkun
afför vatnet från trenne inom odlingslägenheten belägna gölar
och från ett sammanlagt vattensamlingsområde af 1300 hektar.
Inne på odlingslägenheten delas sig bäcken i hufvudsakligen två
ne grenar, den ena förande vatnet från Damngöl och ett område
af 600 hektar, den andra från Twillingölen och ett område af 700 hek-
tar. Med anledning deraf och då genom de respektive aflopp-
pen skulle afföras 140 millimeters nederbörd på 30 dygn eller
för utloppet 0.70 kubikmeter vatten i sekunden, för afloppet
från Damngölen 0.32 kubikmeter vatten i sekunden och för af-
loppet från Twillingölen 0.38 kubikmeter vatten i sekun-
den, hafva dessa aflopp erhållit med en sidodovering af
1:1.5 följande bottenbredder, utloppet mellan N° 4 och 7
å profilen 1.5 meter eller der stödjemur användes och i broar
2.4 meter, afloppet från Damngölen 0.6 meter eller der stödj-
mur användes 1.5 meter samt afloppet från Twillingölen
mellan N° 7 och 11 å profilen 0.7 meter eller der stödjemur
användes 1.6 meter. Afloppet från Svartgöl eller mellan
N° 8 och 18 å profilen erhåller en bottenbredd af 0.3 meter med
en docering på sidorna af 1:1.5 och diken a-a 0.3 meters
bottenbredd, 1.2 meters djup och 2.7 meters lagbredd.

Kostnadsförslag

Kostnadsförslag öfver denna vattenafledning är be-
tänkandet bilagt — Tab. A — och uppgår till 2700 kronor.

Afdikning.

På de sanna markernas ytterligare afdikning är in-
ga aflednings- och afskäringsdiken, andra än de förut omnäm-
nda med a-a betecknade diken, skolandes all nödig torrlägg-

ning ega rum medelst tegdiken eller täckdiken och backdi-
ken, hvilken afslutning är i odlingskostnaden inberäknad

Om tillstånd Odlingslägenheten är belägen å indragna bostället
Odkults egor, hvilket boställe är för Stateverkets räknning ut-
arrenderadt. Till odlingsarbetets utförande har tillstånd
delvis erhållits genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes
i Kalmar län den 30 Mars 1892 affattade, här nämndes
resolution, och Kongl. Domänstyrelsens afvenlides här
nämndes skrifvelsen den 29 Juni 1892 — Bil C. I plankartan
hafva de marker, till hvilkas odling tillstånd på anfördt sätt
erhållits, blifvit begränsade med en grön fulldragen linna,
men då af undersökningarne framgick, att af dessa marker jordmån och
dels fig 10 och 11, hvilka utgöras af djup oförmultnad hirt-
mossa, dels fig 3, 4, 7 och 18, hvilka bestå af stenbunden jord
af för odling mindre tjenlig beskaffenhet, dels fig 2, hvil-
ka utgöras af odlingsbara stenbackar, samt fig 12, hvilken är
en jämnhällig mager högmossa, äro till odling antingen o-
dugliga eller mindre lämpliga, har i nu givande
plan, med utskutande af förut anförda figurer från
odlingsplanen, som odlingsmark upptagits fig 1 och 9 samt
den utom den gröna linnan å fig 6 belägna arealen. Den
från den medgifna odlingen genom detta förslag utskut-
na arealen utgör 8 hektar 81,4 ar, men däremot den tillagda
arealen 8 hektar 65,6 ar, hvadan den i denna plan upptag-
na odlingsbara arealen har ungefär samma storlek som
den odling, till hvilken tillåtelse lemnats. Arrendatorn
bör emellertid hos vederbörande myndighet söka tillåtelse
till förändring i den ursprungliga odlingsplanen.

Saga hinder

Vidkommande laga hinder antecknas, att intet af de
i Kongl. Högskoleen angående vissa vilkor för tillstånd från det
allmännas sida till vattenafledning m. m. den 31 december 1879 angif-
na fallen förefinnas annat än att bron öfver allmänna vägar
mellan Mälilla och Hultsfred skall ombyggas, hvadan till-

stånd skall till arbetets utförande begäras hos Kungl. Maj:ts
 Befallningshafvande i Kalmar län. Intet vattenverk be-
 röres af företaget i annan mån, än att en mindre håledam till
 en bestämt tillhörig säg borttages, men synes intet hinder,
 att i den blifvande kanalen med vasning eller en mindre hæl-
 dam samla vatten i kanalerna till sägens behof, egande sä-
 gen descentum mellan N:o 1 och 4 i profilen en för ^{Land} tagning,
 som kan komma att i densamma ega rum, tillräckligt dam.
 Då samma egare är till sägen och odlingarne, har ingen er-
 sättning kunnat för håledammen beräknas. Öfriga i lag
 om delning uppräknade hinder finnas ej.

Jordmänen och
 västlighet Jordmänen består af dyj jord, på öfvergångs stadiet
 mellan torf och dyj jord, till växlande djup och varieras på de e-
 gentliga odlingslagenheterna mellan 1.2 och 3.0 meter. I figuren
 6 är torfdyn öfverlagrad af ett tunnare lager hvit mossor, väx-
 erande mellan 0.1 och 0.3 meter i sitt nuvarande af vatten uppe-
 svällda skick. I figuren 1 består jorden af väl mullnad
 dyj jord. Botten i hela odlingslagenheten är jettev. Djup och
 medeldjup är för hvarje figur angifna i hufvudsak yt-
 vidds beskrifning— Bil B.

Västligheten på ytan är temligen olikartad, i fig 1
 ett glesare bestånd af al och för öfrigt carices; fig 2, 3, 4 och 5
 förteckna ett glesare bestånd eller snarare enstaka buskar
 af pors samt gles stam och här och kvar tuftar af hvitmossa,
 fig 6 är beväxten med tall af samma beskaffenhet samt
 blåbär, ordor, enstaka plantor squäteram närmast fig 5 och
 9, men deremot tätare squäteramväxt mot figurens mitt,
 ett lager af hvitmossa öfver nästan hela figuren, tunnare
 der squäteram förekommer glesare, tjockare der squate-
 ram förekommer tätare, carices och eriophorum; fig 9
 är beväxten med ett temligen tät bestånd af al. Samt
 carices, vattenklöfver och en del andra växter af epar-
 sam förekommit.

Torrläggning

Torrläggningens ändamål är odling af de nedvatt-
gens ändamål tenkadade fältet. Det genom vattenafledningen och odling

m. m.

gen förhöjda jordvärdet, hvilket blifvit särskildt upprekat.
tade och finnes för hvarje figur angifvet i vidfogad yllridda. Cirkulation
beskrifning — Fig B. — uppgår till 12625 kronor 9 öd. Utan
särskildt ändamål torrläggas 8 hektar 81,4 av delsten-
bunden jordman dels ej odlingsvärd högmoss.

odlingsmetod

och gödselning

På de torrlagda fältet användes olika odlings-
metod, allt efter ytans och jordmanens beskaffenhet. Utan
bränning kunna och lewa odlas fig 1 och 9, hvaremot fig
6 ej kan odlas utan bränning med fördel, och fig 2 kan u-
tan egentlig bränning odlas. Odlingens metoden i fig 1 och 9
bör således utgöras af rotthuggning och albuskarnes
bortforseling från fältet, hvarefter plog med val slipad
rikt och till kan och bör användas och efter plogningen
hafsning. Å fig. 2 användes dels djuphackning dels
plogning, djuphackning i den del af fältet, der en mängd
oparständer stubbar hindra plogningen och plogning
på den återstående delen af figuren, då likväl alltid möj-
ligen förefintliga kvitmoestufvor först borthuggas med
hacken. Å fig 5 användes samma odlingsmetod. Å
fig 6 användes rotthuggning, djuphackning och brän-
ning. Vid bränningen iakttagas nödig försiktighet, att
den ej egen rum under torr årtid, då elden lätt går på
djupet och kan sprida sig till närliggande skog.
Kvitmadens för odlingen återfinnes i bitaget kvit-
madeförelag — Fig A. — och äro beräknade till 4200 kronor
På grund af jordmanens beskaffenhet föreslås till göd-
ning 400 kg. kornafrostat och 400 kg kainit per hektar, hvar-
jämte bör å fig 6 och 5 och, så snart medgifves kan, å fig 2
användas kalk, samt å fig 6 en gång under omloppet be-
dugårsgödsel eller chilercalpetev, af ladvårdsgödseln
så rikligt tillgångarne medgifva dock ej mindre än

Problemlösning

Skatt för a
tills utfor
och arbete

half gödsning af af chilisaipeten 100 kg per hektar.
Tomasforsfatet udføres på høsten eller så tidligt på våren, at
kalen endnu kvarligges, og kærnten tidligt på våren.

Cirkulation

Efter første opptag andet tages 5 à 6 vandskjo-
der med anvendelse af ofra anført quantitet konstgjor-
de gödningsamnen, hvorefter foreslås følgende cirku-
lation 1/ Grøntråde²³ 2/ Høtsed 3/ 4/ 5/ og 6 lys 7/ Høfr
på jetogetifan 8/ Høfr 9/ Rotfrukter²³ gødsede med Tomas-
forsfat og kærnit 10/ Korn og 11/ Høfr.

Frøblandning

Før afdelingkommande af varaktig græsvalv
foreslås følgende frøblandning: 4 kg. Rødkløver, 4 kg. Alsi-
kløver, 1 kg. hvithløver, 8 kg. Hølløver (*avena elatior*),
8 kg. angsvingel (*festuca elatior*), 1,5 kg. hundering (*dactylis
glomerata*), 3 kg. angskæf og 3 kg. timotej eller tilsammen
32,5 kilogram frø per hektar og bær, for at beforses belyvæsten
nas trænad, utois ymperjord lirkformigt for hand cirka 50 kg.
per hektar (Ymperjorden hemtas fra en fæll, der kløver har
god trænad og får frodig væxtlighed)

Sået for arbe.

Vedkommande sået for udførelse af arbejdet, hvil-
tets udførelse er et vanligt dileringsarbejde, forde har endast bekrøve
og arbejdsplan, erinras derom, at stødjernene, der sådanne skole anvendes, gø-
ras 1,2 meter høje og fordybes 0,3 meter under afloppodiktets
botten, at dilerjorden lægges 1,0 meter fra afloppetets kanter,
Jamt at bron afve hærdsvægen, hvilken udføres efter å plan
opptagen delation, gøres med samme bredde som nuværende bro
eller lika med vægbansens bredde. Til arbejdet udførelse foreslås
en tid af tis år enligt følgende

Arbejdsplan

Under første året

A Vætnesfledningen: Afdeling A for en kortnad af kv. 686,34	
Afdeling B	528,91
Broen vid afdeling A	150-
Transport bekoner	1365,25

Transport kronor 1365.25

Hvartill lägges för oförutsedda utgifter kr. 204.75 1570.-

Under andra året

A. Vattenafledningen: Afdelning C. för en kostnad af 405.36

Afdelning II 325.82

B. Afdelningen: a. a diken 270.72

Hvartill lägges för oförutsedda utgifter . 128.10 1130.-

Under tredje och mest hinds åren

C. Odling och tegdikning . 3976.54

Hvartill lägges för oförutsedda utgifter . 223.46 4200.-

Summa kronor 6900.-

Företag i mån- beten Inom Mälilla socken har, förvisst, det kommit till för-
sättningsmannens kännedom, intet företag blifvit utfördt med
länseunderstöd af allmänna medel. De närmaste företagen,
till hvilka länseunderstöd bekommit, äro sänkning af källsjön,
Wambjörn och Borgegård och torrläggning af mark till Stora Sin-
nerstad, Stora Åby mfl. i Mörlanda socken samt till torrlägg-
ning af mark ägorna till Åkers, Tjernerstad mfl. i Mörlanda
och Tocta parcken.

Utlåtande Då det genom vattenafledning från och afdikning af före-
liggande marker samt markens odling förhöjda jordvärdet
med 5725 kronor öfverstiger de beräknade kostnaderna
för arbetets utförande, och jorden är af till odling god beskaf-
fenhet, tillstyrkes utförandet af företaget, hvarejämte, då till
arbetets utförande länseunderstöd skall från odlingsfonden
begäras, detta företag förordas till erhållande af ett länseun-
derstöd af 2700 kronor.

Meddelande Arrendatorn meddelas, att, derest han vill fullfölja
till nämnda arrendet, det fullständiga företaget innefattande karta och
torn detta betänkande med bilagor, jämte kommunalstämman
i Mälilla socken yttrande öfver företagets gagn och nyt-
ta för orten samt till Konungen staldt underdänig ansö-
kan om länseunderstöd från odlingsfonden, hvarjämte

5
Herr Kongl Majt^{ts} Befallningshafvande i Kalmar län.
Handlingarne i ärendet böra åtföljas af Herr Kongl Majt^{ts}
Befallningshafvande i Kalmar län ställd ansökan, in-
nefattande begäran om tillstånd att utföra arbetet med
den förändring i den ursprungliga planen. Som i detta
förelag upptagits, och om tillstånd jernlikt Kongl Kung-
görelsen angående vissa villkor för tillstånd från det all-
männas sida till vattenledning m.m. den 31 december 1879,
samt om Kongl Majt^{ts} Befallningshafvandes förord till erhål-
lande af länens understöd från odlingsfonden, då denna
myndighet med sitt förord, om den deraf anser företaget för-
tynt, och tillstånd, om sådant kan medgifvas, lämnar om
handlingarnes öfversändande till vederbörande myn-
dighet draga försorg.

Kalmar den 8 Januari 1894.

Daniel Wedblad
Statens landbrukeringör

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		Transport						2096	43	
		<u>α. α diken</u>								
α. α	752	dyjord			1353.6	0.20	270	72	270	72
		Tillägges för oförutsatta ut- gifter, arbetets tillsejning m. m. c: a 150% för sammansjennandes utfordr med						332	85	
		Summa kronor						2700	-	
		<u>C. Odling och tegdikning</u>								
		Odling af 18 har 5 ar			hektar 18,050	60	1083	-		
		5 " 11 " 71.2 "			11,712	120	1405	44		
		Tegdikning af 29 har 76.2 ar			29,762	50	1488	10	3976	54
		Tillägges för oförutsatta utgif- ter c: a 5%						222	46	
		Summa kronor						6900	-	
		Kalmar den 8 Januari 1894.								
		Daniel Wedblad								
		Status landtbrukningens								

334/98

På uppdrag af Auktionsdirektionen
för af Staten med lån understödd värtens-
afredningsföretag, afseende reglering af vat-
tentändas i Gårane Erängen, Sattens,
Kron och Finsalen i Östergötlands och
Wadmalars län, har underutskottet verk-
ställt undersökningar för beräkning
af omfånget och värdet af hettens och
gross. delen af regleringsarbetet och
afgifternes förhållande på skiddestreckningarna
och beräkningarna grundade

Utlåtande.

I de s. k. Åbygdens församling, som äro givna i
långens utlopp, är parkeringsarbete utgjordt i öfror.
enslättnad med den af Kongl. Maj:ts parkeringsarbete.
planen och återtill endast enare afgränsningsarbeten
för att parkeringsarbetet skall kunna göras på
den behörigen utpost. Anmärkas för dock att den
föreliggande dammbyggnaden inte är påbegjuten och att
byggnaden kommer att anstå till inemot tiden för af-
slutande af regleringsarbetet i dess helhet.
Detta arbetskompensatör har under korta församlingar skulle
det till arbetsförmåga för andra korta församlingar skulle
kortas ut för parkeringsarbetet i församling - exklusiv
åtgärder för dammbyggnaden. utpost till 3886, 50 kronor
bör den af Kongl. Maj:ts Wadmalars församling för-
slagna och af Kongl. Maj:ts till efterutskottet parkerings-
arbeten höjes kortas ut med 1920, 00 kr eller till
6677, 50 kr om afseende 15% lägger mörkheten (3806, 50 + 870, 97)
Afräknas från mörkheten kortas ut med 10% för de